

VÄSTSVENSKA FORSKARSKOLAN I PSYKIATRI
Hälsar dig välkommen till ett seminarium

ÄTSTÖRNINGAR 12 NOV KL 9.30-12.00

VASAPLATSEN 1, LOKAL: TORGNY SEGERSTEDSSALEN
VASAPARKEN. SEMINARIET ÄR KOSTNADSFRETT OCH ANTAL PLATSER ÄR BEGRÄNSAT.

Anmäl dig via länken senast 27 Okt :

<https://sahlgrenskaacademy.wufoo.eu/forms/seminarium-om-atstarningar/>

- 9.30-10.15 **Ätstörningar hos barn och unga och överlappning med autismspektrumtillstånd.** Maria Råstam, Professor i barn och ungdomspsykiatri, Lund
- 10.15-10.35 Paus med kaffe för alla
- 10.35-11.15 **Anorexia nervosa, bulimia nervosa och autismspektrumsvindrom.** Elisabet Wentz, Överläkare, barn och ungdomspsykiatri, Gillberg Centrum, Göteborg
- 11.20-12.00 **Ätstörning, övervikt och ADHD.** Jovanna Dahlgren, Md, PhD, Centrum för tillväxtforskning, Göteborgs universitet

GÖTEBORGS UNIVERSITET

LUNDS UNIVERSITET

FÖR MER INFORMATION KONTAKTA: BARBRO ASKERUP PÅ
FORSKARSKOLAPSYKIATRI@NEURO.GU.SE

Abstrakts

Ätstörningar och autismspektrumtillstånd

Namn Maria Råstam.

Arbetsplats Institutionen för klinisk vetenskap, Lund, Barn- och ungdomspsykiatri, Lunds universitet.

Internationella studier har visat att barn med autismspektrumtillstånd, har högre frekvens av uppfödningproblem än andra barn. Avvikande ätbeteende vid autismspektrum inkluderar matvägran, pica, idisslande, selektivt ätande och överätande.

Selektivt ätande där antal maträtter är snävt begränsade förekommer hos många barn som en "fas". Vid autism i kombination med normal begåvning är det förmodligen det vanligaste matproblemet och familjen kan behöva hjälp att bryta beteendet som påverkar näringsintag och barnets allmänna hälsa.

Födoämnesallergi är sällan orsaken. I en studie hade 3-8-åringar med autism dubbelt så mycket mag-tarmproblem som jämnåriga med normal utveckling, utan att man kunde hitta någon medicinsk orsak.

Möjlig etiologi vid avvikande ätande vid autism involverar sensoriska avvikelser, rituella beteenden och problem med sociala situationer. Avvikande ätbeteende är svårbehandlat särskilt om bakomliggande autistiska drag negligeras. Ett avvikande matintag i barnaåren utgör en möjlig riskfaktor för senare utveckling av de kliniska ätstörningarna, anorexia och bulimia nervosa.

Klinisk slutsats är att problem med mat och vikt måste tas på allvar hos barn och unga med autismspektrumtillstånd. Hos barn och unga med ätstörningar bör problem inom autismspektrum övervägas, särskilt vid utebliven effekt av sedvanlig behandling.

Anorexia nervosa, bulimia nervosa och autismspektrumtillstånd

Namn Elisabet Wentz

Arbetsplats Gillbergcentrum, Institutionen för neurovetenskap och fysiologi, Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet

Ätstörningar inklusive anorexia nervosa (AN) och bulimia nervosa (BN) drabbar främst flickor och kvinnor. De senaste åren har problem inom autismspektrum uppmärksammas. De flesta studierna har gällt AN.

Alla former av svält medför dålig social förmåga. Vid AN har retrospektiva studier visat att en undergrupp har problem inom autismspektrum redan i barndomen, innan AN-debut. I Göteborg har en prospektiv populationsbaserad långtidsuppföljning av tonårs-AN undersökt flera aspekter av social kommunikation

alltifrån neuroanatomiska korreler till neurokognitiv profil och diagnoser inom autismspektrum. Andra studier har visat att kroniska fall av ätstörningar har en hög förekomst av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar inklusive autismspektrumtillstånd. Hjärnavbildningsstudier av AN rapporterar avvikande mönster, som påminner om AST. Den kognitiva stilen vid ÄS påminner om AST beträffande flexibilitet, central koherens och mentalisering och kan kvarstå efter tillfrisknande. En undergrupp av män med ätstörningar har sociala kommunikationsproblem före insjuknandet i ätstörning och efter att ha tillfrisknat.

Slutsats: En undergrupp av personer med främst AN, har svårigheter inom autismspektrum. Kliniskt är risken stor att detta förbises pga. att behandlingen står i centrum och att autismspektrumtillstånd är svårare att upptäcka hos flickor/kvinnor.

Ätstörning, övervikt och ADHD

Namn: Jovanna Dahlgren

Tillhörighet: Centrum för Tillväxtforskning, Göteborgs universitet

Autism och ADHD är överrepresenterade hos barn med fetma. Barn med obesitas har en ökad benägenhet till utanförskap och skolproblem. Den kliniska bilden är att de i hög grad saknar impuls kontroll och har koncentrationsproblem. Centralstimulantia har en vikt reducerande effekt hos merparten obesa med samtidig ADHD.

Flera projekt kommer att presenteras: Barn som genomgått bariatrisk kirurgi (magtarmingrepp i vikt reducerande syfte), överlappningen mellan obesitas, ätstörningar, depression, ADHD och autism, genetiska samband samt kliniska implikationer.